

การเลี้ยงเป็ดไข่ คือ การเลี้ยงเป็ดเพื่อผลิตไข่ไว้บริโภค ประชาชนนิยมบริโภคไข่เป็ด เพราะเป็นแหล่งอาหารที่ให้โปรตีนสูง และนำมาประกอบอาหารได้หลากหลายวิธี เป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย ทนทานต่อโรค สามารถใช้วัสดุท้องถิ่นหรือวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นอาหารได้ พันธุ์เป็ดไข่ที่นิยมเลี้ยง คือ เป็ดไข่พันธุ์กบินทร์บุรี และเป็ดไข่พันธุ์ปากน้ำ เพราะเลี้ยงง่าย ทนทาน ให้ไข่ดก

วิธีทำ

๑. เตรียมโรงเรือนสำหรับเลี้ยงเป็ด ทำความสะอาดโรงเรือน ปรับพื้นคอก โรยปูนขาวและพ่นยาฆ่าเชื้อโรคทิ้งเอาไว้ประมาณ ๗ วัน ควรเป็นโรงเรือนที่กันลมและกันฝน อากาศถ่ายเทได้ดี พื้นเป็นดินแข็งปนทราย ต้องแห้งอยู่เสมอ มีตาข่ายไนลอนขนาด ๒ เมตรล้อมคอก

๒. โรงเรือนต้องแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ เป็นลานกว้าง มีหลังคาแดด ลมและฝน ให้เป็ดวิ่งออกกำลังกายได้ จัดที่ให้อาหารและน้ำ อีกส่วนควรอยู่ริมน้ำ มีตาข่ายล้อมรอบกันเป็นเขต เพื่อให้เป็ดได้ว่ายน้ำ ออกกำลังกายในบ่อน้ำใช้เลี้ยงเป็ดยังสามารถเลี้ยงปลาได้ โดยไม่ต้องเปลืองค่าอาหารเป็นการเพิ่มรายได้ทางอ้อม

๓. การให้อาหาร ใช้หัวอาหารผสมกับปลายข้าวและรำข้าวคั่วคลุกเคล้าโดยเครื่องผสมอาหาร ให้อาหารวันละ ๓ ครั้ง เช้า กลางวัน เย็น ถ้าเป็ดได้รับการเลี้ยงดูอย่างสมบูรณ์ จะให้ผลผลิตสม่ำเสมอ (เป็ดไข่กินอาหารเฉลี่ยวันละ ๑๕๐ กรัม/ตัว/วัน)

๔. เป็ดไข่จะเริ่มออกไข่เมื่ออายุประมาณ ๕ เดือน เป็ดจะออกไข่ตอนเช้ามีด ตามแอ่งมุมต่าง ๆ ของ คอก เป็ดไข่ที่ไม่ไข่สามารถขายเป็นเป็ดเนื้อได้ เป็ดจะให้ไข่ประมาณ ๒๕๐-๒๖๐ ฟอง/ตัว/ปี

๕. เมื่อปลดระวางสามารถจำหน่ายเป็นเป็ดเนื้อได้ และเกษตรกรจะต้องจัดซื้อเป็ดมาเลี้ยงในรุ่นต่อไป

๖. มูลเป็ดนำมาใช้ปรับปรุงบำรุงดินในการเพาะปลูกได้

ข้อแนะนำ

๑. เกษตรกรควรมีพื้นที่ที่สามารถจัดทำคอกและบ่อน้ำเพื่อให้เป็ดว่ายน้ำ และพื้นที่แห้งให้เป็ดเดินออกกำลังกาย โดยมีพื้นที่ในโรงเรือน ๐.๕ ตารางเมตร/ตัว

๒. เกษตรกรควรเลี้ยงในลักษณะเกษตรผสมผสาน จะต้องมีความยั่งยืนแข็งแรง มีความรู้ในเรื่องการให้อาหารแก่เป็ดไข่ที่จะสามารถลดต้นทุนการเลี้ยง

๓. เป็ดไข่เป็นสัตว์ที่เลี้ยงค่อนข้างยาก ในช่วงที่ให้ไข่หากมีสิ่งรบกวนทำให้ตกใจอาจจะทำให้ปริมาณไข่ลดลงหรือไม่ไข่เลย

๔. เกษตรกรจะต้องมีความรู้ในการแปรรูปไข่เป็ด เพื่อจะเป็นการเพิ่มมูลค่าราคาไข่เป็ด

๕. รายได้ที่ได้จากการจำหน่ายไข่เป็ด จะต้องซื้อลูกเป็ดมาเลี้ยงในรุ่นต่อไปให้ต่อเนื่อง และไม่ต้องลงทุนสร้างคอกสามารถเลี้ยงเป็ดอีก

๖. ผลผลิตและรายได้ที่ได้รับต้องจดบันทึกในบัญชีครัวเรือนด้วยทุกครั้ง รายได้ส่วนหนึ่งจะต้อง เก็บไว้ซื้อพันธุ์เป็ดไข่มาเลี้ยงต่อหลังจากปลดระวางชุดเดิมให้ต่อเนื่อง

ผลตอบแทน

๑. เป็ดไข่ ๑ ตัว จะให้ไข่ ๒๕๐-๒๖๐ ฟอง/ตัว/ปี เป็ดไข่ ๑๕ ตัว จะให้ไข่ประมาณ ๓,๗๕๐ ฟอง
จำหน่ายฟองละ ๔ บาท เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท/ปี

๒. จำหน่ายเป็ดแม่พันธุ์หลังปลดระวาง ตัวละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

๓. ได้แกลบมูลเป็ด นำมาปรับปรุงบำรุงดิน เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และลดค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูก

ประมาณการ

ลำดับ	รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)	หมายเหตุ
๑	ค่าโรงเรือนและวัสดุอุปกรณ์ ขนาด ๓ x ๔ x ๒.๕ ม.	๖,๐๐๐	- หลังคาแบบหมาแหงนกลาย มีตาข่าย ไนลอนสีเขียวล้อมรอบ บริเวณด้านนอกของคอก - แม่พันธุ์ไข่ อายุ ๑๘ สัปดาห์ขึ้นไป น้ำหนักเฉลี่ย ๒.๕ กก.
๒	เป็ดไข่แม่พันธุ์ จำนวน ๑๕ ตัวๆ ละ ๒๕๐ บาท	๓,๗๕๐	
๓	อาหารเป็ดไข่ โปรตีน ๑๘% จำนวน ๙๐ กก. ๆ ละ ๒๐ บาท	๑,๘๐๐	
๔	ยาและเวชภัณฑ์	๒๐๐	
รวม		<u>๑๑,๗๕๐</u>	